

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa wprowadza kompleksowe zmiany w kilku obszarach spraw objętych ustawą z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427, z późn. zm.). Zmiany te wynikają przede wszystkim z doświadczeń zebranych w toku dotychczasowego procesu wdrażania i zarządzania Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Proponowane zmiany dotyczą działań wdrażanych w ramach tzw. podejścia Leader, zasad wdrażania pomocy technicznej w ramach PROW 2007 – 2013, nadzoru i kontroli oraz innych instrumentów zapewniających skuteczne i prawidłowe wdrażanie oraz zarządzanie tym programem, oraz utworzenia Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

W zakresie podejścia Leader zasadnicze zmiany dotyczą wyboru lokalnej grupy działania (LGD) do realizacji lokalnej strategii rozwoju (LSR). Wybór taki ma strategiczne znaczenie do realizacji całego podejścia Leader ze względu na pozycję, jaką przepisy wspólnotowe dają LGD w procesie przyznawania pomocy. Zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005 w ramach podejścia Leader LGD „wybierają projekty, które mają być finansowane w ramach strategii”. Takie ukształtowanie pozycji LGD ma umożliwić tzw. oddolne podejście w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, polegające przede wszystkim na realizacji LSR. Umiejętna realizacja dobrze przygotowanej LSR przez kompetentną LGD daje gwarancję rozwoju obszarów wiejskich, zwłaszcza przez aktywizację społeczności lokalnej. Dokonanie najlepszego wyboru leży zatem w interesie publicznym, a zwłaszcza w interesie społeczności lokalnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wyboru LGD dokonuje samorząd województwa. Obowiązujące rozwiązanie wpisuje się zatem w politykę decentralizacji władzy publicznej. Jednocześnie biorąc pod uwagę, że instytucja zarządzająca, zgodnie z art. 75 ust. 2 rozporządzenia nr 1698/2005, ponosi pełną odpowiedzialność za skuteczność i prawidłowość zarządzania

i wykonywania zadań przewidzianych w tym rozporządzeniu, koniecznym jest umocowanie ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, który pełni funkcję tej instytucji, do kontrolowania, w jaki sposób jest dokonywany wybór LGD do realizacji LSR i wydawania wiążących wytycznych w tym zakresie. Proponowana regulacja umożliwi ponadto instytucji zarządzającej wykonanie zaleceń Komisji Europejskiej wskazujących na konieczność jednolitego dokonywania takiego wyboru we wszystkich województwach.

Projektowane zmiany dotyczące wyboru LGD do realizacji LSR odnoszą się również do postępowania konkursowego, w jakim dokonywany jest ten wybór. Przepisy art. 14 obowiązującej ustawy określają zasadnicze regulacje w tym zakresie. W związku z tym, że przepisy te nie regulują trybu postępowania, w przypadku sporu między samorządem województwa a LGD, która nie została wybrana do realizacji LSR, oraz w celu wzmocnienia pozycji LGD w takim przypadku, proponuje się wprowadzenie przepisów regulujących taki tryb postępowania. W tym celu zaproponowano wprowadzenie analogicznych rozwiązań do rozwiązań przewidzianych w art. 22 ust. 2 – 4 obowiązującej ustawy, regulujących tryb postępowania w przypadku odmowy przyznania pomocy. LGD będzie zatem przysługiwała skarga do sądu administracyjnego w trybie i na zasadach określonych dla aktów lub czynności z zakresu administracji publicznej, dotyczących uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, innych niż decyzje administracyjne, postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym, na które służy zażalenie albo kończące postępowanie, a także postanowienia rozstrzygające sprawę co do istoty oraz postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie.

Zasadnicze znaczenie ma również przepis określający, na jakich zasadach należy przeprowadzać kontrole odnoszące się do operacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b obowiązującej ustawy, a więc operacji nieodpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 – 20 tej ustawy. Co do zasady, regulacje dotyczące kontroli operacji

realizowanych w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich są określone w rozporządzeniu nr 1975/2006. Jednakże do kontroli operacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b obowiązującej ustawy, stosuje się jedynie przepisy ogólne tego rozporządzenia. Zgodnie z art. 1 rozporządzenia nr 1975/2006 regulacje zawarte w tym rozporządzeniu dotyczą kontroli w odniesieniu do współfinansowanych środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich, a więc wszystkich działań objętych programem rozwoju obszarów wiejskich. Jednocześnie, zarówno przepis art. 6 ust. 1 lit. b, jak i przepis art. 25 lit. c tego rozporządzenia, ograniczają, w odniesieniu do działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” wdrażanego w ramach podejścia Leader, zakres stosowania części II tego rozporządzenia jedynie do tych operacji, które odpowiadają innym działaniom określonym w ramach osi 1 – 3. Zachodzi zatem potrzeba uregulowania kwestii kontroli takich operacji. Proponuje się w związku z tym, aby kontrole takich operacji odbywały się na takich samych zasadach jak kontrole innych operacji w ramach tego samego działania.

Ze względu na to, że LGD powinna mieć lokalny charakter proponuje się również, aby członkami LGD spośród jednostek samorządu terytorialnego mogły być wyłącznie gminy i powiaty. Województwo stanowi bowiem wspólnotę samorządową o charakterze regionalnym. Ponadto, biorąc pod uwagę, że samorząd województwa dokonuje wyboru LGD do realizacji LSR, zachodziłoby zagrożenie braku bezstronności takiego wyboru, w przypadku gdyby województwo było członkiem którejkolwiek LGD biorących udział w konkursie. Podobnie zagrożenie takie zachodziłoby również w przypadku sprawowania nadzoru przez marszałka województwa nad LGD, której członkiem byłoby to województwo.

Pozostałe regulacje projektowanej ustawy dotyczące podejścia Leader mają charakter zmian precyzujących dotychczas obowiązujące przepisy, dostosowujących je do zatwierdzonego przez Komisję Europejską PROW 2007 – 2013, a w pewnym zakresie regulacje te są konsekwencją wprowadzenia omówionych wyżej zmian.

Drugim obszarem spraw, które zostały kompleksowo zmienione, są regulacje dotyczące pomocy technicznej, a więc pomocy będącej finansowym wsparciem dla instytucji realizujących zadania określone w art. 66 ust. 2 rozporządzenia nr 1698/2005. Zadania te obejmują przygotowanie, zarządzanie, monitorowanie, ocenę, informowanie i kontrolę w ramach PROW 2007 – 2013. Zatem pomoc techniczna ma przede wszystkim charakter wsparcia finansowego dla administracji wykonującej zadania, których wykonywanie służy prawidłowej realizacji programów rozwoju obszarów wiejskich, a więc również PROW 2007 – 2013. Charakter pomocy technicznej determinuje jej odrębność od innych instrumentów wsparcia rozwoju obszarów wiejskich, przewidzianych w przepisach wspólnotowych. Odrębność ta polega na tym, że pomoc techniczna nie jest środkiem w rozumieniu rozporządzenia nr 1698/2005, a co za tym idzie, nie jest działaniem w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Z tego względu przepisy wspólnotowe dotyczące działań programu rozwoju obszarów wiejskich oraz przepisy obowiązującej ustawy dotyczące działań PROW 2007 – 2013 nie stosują się do pomocy technicznej. Przepisy wspólnotowe nie regulują szczegółowo zasad przyznawania pomocy technicznej, ani innych spraw dotyczących tej pomocy. Pozostawiają tym samym państwom członkowskim dosyć dużą swobodę regulacji w tym zakresie. Jednocześnie w związku z ogólną regulacją ustawową w zakresie pomocy technicznej zachodzi konieczność wprowadzenia bardziej szczegółowych rozwiązań ustawowych. Proponowane rozwiązania są analogiczne do regulacji przyjętych w odniesieniu do trybu przyznawania pomocy w ramach poszczególnych działań. Dotyczy to w szczególności wzoru wniosku o przyznanie pomocy technicznej i wniosku o płatność z tytułu tej pomocy oraz możliwości dokonywania podziału środków PROW 2007 – 2013 przeznaczonych na pomoc techniczną. Ponadto w celu efektywnego i zgodnego z przepisami prawa przyznawania i wydatkowania środków pomocy technicznej proponuje się, aby minister właściwy do spraw rozwoju wsi, podobnie jak w zakresie nadzoru nad podmiotami wdrażającymi,

mógł sprawować nadzór nad Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która wykonuje zadania związane z wdrażaniem pomocy technicznej, w zakresie pomocy technicznej.

Państwa członkowskie zostały upoważnione w art. 7 rozporządzenia nr 1698/2005 do określenia, według własnego uznania, organów i instytucji odpowiedzialnych za realizację programu, jednakże dla każdego programu rozwoju obszarów wiejskich koniecznym jest wyznaczenie, zgodnie z art. 74 ust. 2 tego rozporządzenia, instytucji zarządzającej, agencji płatniczej oraz jednostki koordynującej. Kluczowa rola w zakresie realizacji programu rozwoju obszarów wiejskich, zgodnie z art. 75 tego rozporządzenia, spoczywa na instytucji zarządzającej. Główny zatem ciężar odpowiedzialności za realizację PROW 2007 – 2013 spoczywa na ministrze właściwym do spraw rozwoju wsi, który pełni funkcję instytucji zarządzającej. Również rola, jaką pełni agencja płatnicza w realizacji programu rozwoju obszarów wiejskich, określona w przepisach rozporządzenia nr 1290/2005 i w przepisach rozporządzenia nr 885/2006, jest bardzo znacząca. Z tego względu w przepisach obowiązującej ustawy zostały przewidziane instrumenty nadzoru i kontroli oraz inne instrumenty, które mają zapewnić skuteczne i prawidłowe wdrażanie oraz zarządzanie tym programem. Jednakże obowiązujące rozwiązania nie są wystarczające, gdyż, jak już wyżej wskazano, wykonywanie zadań w zakresie wdrażania pomocy technicznej nie jest objęte żadnym z tych instrumentów, podobnie jak wybór LGD do realizacji LSR. Z tego względu proponuje się, aby ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi przysługiwało uprawnienie do przeprowadzania kontroli i wydawania wiążących wytycznych pod względem zgodności z przepisami prawa i programem oraz prawidłowości wykonywania przez samorząd województwa zadań związanych z dokonywaniem wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii działania.

Powyższa zmiana, jak również szereg innych proponowanych w tym zakresie regulacji, ma na celu umożliwienie uzyskania przez instytucję zarządzającą i agencję płatniczą pełniejszego obrazu na temat realizacji PROW 2007 – 2013,

wykorzystując do tego informacje pochodzące z różnych źródeł, w tym od organów władzy publicznej, co jest spójne z regulacjami wspólnotowymi w tym zakresie. Zgodnie z art. 75 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1698/2005 instytucja zarządzająca odpowiada za zarządzanie programem i za wdrażanie go w efektywny, skuteczny i prawidłowy sposób, w szczególności za zapewnienie, że operacje są wybierane do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu. Natomiast, zgodnie z art. 75 ust. 1 lit. h tego rozporządzenia instytucja zarządzająca ma zapewnić, że agencja płatnicza otrzymuje wszystkie niezbędne informacje, w szczególności dotyczące stosowanych procedur oraz wszelkich przeprowadzanych kontroli w odniesieniu do operacji wybranych do finansowania, przed zezwoleniem na płatność. Z kolei agencja płatnicza, zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005, oferuje odpowiednio wysokie gwarancje, aby „w przypadku rozwoju obszarów wiejskich procedura przyznawania pomocy, jak również zgodność wniosków z zasadami wspólnotowymi, podlegały kontroli przed poleceniem wypłaty”. Jednocześnie z przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 885/2006 (Załącznik I, Kryteria akredytacyjne) wynika, że to na agencji płatniczej ciąży odpowiedzialność za zarządzanie Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Z tego względu agencja płatnicza musi mieć odpowiednie instrumenty umożliwiające właściwe wykonywanie jej zadań, zwłaszcza w celu ochrony środków EFRROW przed uszczupleniem na skutek nienależytych płatności. Jeżeli chodzi o etap wypłaty płatności z tytułu przyznanej pomocy finansowej w ramach PROW 2007 – 2013, agencja płatnicza ma instrumenty umożliwiające pełną ochronę środków EFRROW, gdyż zasadniczo to jej zadaniem jest przyjmowanie i kontrola, w tym kontrola administracyjna i na miejscu, wniosków o wypłatę oraz sama wypłata środków z tytułu przyznanej pomocy. Zatem na tym etapie agencja płatnicza może sprawdzić, w ramach kontroli administracyjnych lub kontroli na miejscu, czy płatność powinna być wypłacona czy nie, w szczególności z uwagi na to, czy wydatki poniesione przez beneficjenta są kwalifikowalne oraz czy zostały w ogóle poniesione lub czy zostały poniesione zgodnie z warunkami

określonymi w umowie, na podstawie której została przyznana pomoc. Jednakże na tym etapie agencja płatnicza nie może sprawdzić czy proces przyznawania pomocy odbywał się zgodnie z przyjętymi procedurami, a do tego jest zobowiązana, jak już wyżej wskazano, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005, gdyż agencja płatnicza oferuje odpowiednio wysokie gwarancje, aby „w przypadku rozwoju obszarów wiejskich procedura przyznawania pomocy, jak również zgodność wniosków z zasadami wspólnotowymi, podlegały kontroli przed poleceniem wypłaty”. Sprawdzenie przez agencję płatniczą procedury w zakresie przyznawania pomocy umożliwia w pewnym zakresie art. 8 obowiązującej ustawy. Zakłada on możliwość żądania przez agencję płatniczą od podmiotów wdrażających przedstawienia informacji oraz udostępnienia lub przekazania dokumentów w zakresie określonym w art. 75 ust. 1 lit. h rozporządzenia Rady nr 1698/2005, a więc dotyczących zadań delegowanych podmiotom wdrażającym przez instytucję zarządzającą. Jednakże regulacja ta, będąc wystarczająca dla instytucji zarządzającej do wykonania przepisu art. 75 ust. 1 lit. h rozporządzenia nr 1698/2005, nie jest wystarczająca dla agencji płatniczej do realizacji jej zadań wynikających z rozporządzenia nr 1290/2005. Agencja płatnicza jest bowiem zobowiązana kontrolować procedurę przyznawania pomocy zanim dokona wypłaty środków z EFRROW na rzecz beneficjenta. Dlatego też zaistniała potrzeba, aby agencji płatniczej umożliwić przeprowadzanie kontroli podmiotów wdrażających, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy, w zakresie wykonywanych przez te podmioty zadań delegowanych w zakresie wdrażania działań programu, obok uprawnienia do żądania przedstawienia informacji i udostępnienia lub przekazania dokumentów w zakresie określonym w art. 75 ust. 1 lit. h rozporządzenia nr 1698/2005.

Również zmiany dotyczące przeprowadzania audytów systemu zarządzania i kontroli przez agencję płatniczą w podmiotach wdrażających przyczynią się do uzyskania zarówno przez agencję płatniczą jak i przez instytucję zarządzającą pełniejszego obrazu realizacji PROW 2007 – 2013. Jednocześnie uprawnienie do

przeprowadzania dodatkowych audytów, nie ujętych w planie audytu, pozwoli na uelastycznienie systemu kontroli realizacji PROW 2007 – 2013 przez umożliwienie bezpośredniego reagowania na ewentualne nieprawidłowości wdrożeniowe. Przepisy ustawy o finansach publicznych i przepisy wykonawcze do tej ustawy regulują kwestie audytu wewnętrznego. Audyt systemu zarządzania i kontroli w podmiotach wdrażających nie jest audytem wewnętrznym, lecz zewnętrznym. Z uwagi na brak przepisów regulujących kwestie audytu zewnętrznego w ustawie znajduje się przepis, na podstawie którego zastosowanie mają do audytu zewnętrznego niektóre przepisy dotyczące audytu wewnętrznego. Zatem proponowane zmiany ustawy nie mogą stać w sprzeczności z przepisami art. 53 ustawy o finansach publicznych. Nie zawiera ona bowiem przepisów dotyczących audytu zewnętrznego. Plan audytu zewnętrznego powinien być sporządzany odrębnie. Z uwagi na to, że ARiMR jest zarówno podmiotem wdrażającym jak i agencją płatniczą i posiada służby audytu wewnętrznego, które są również odpowiedzialne za przeprowadzanie audytu zewnętrznego w podmiotach wdrażających, wyłączono ARiMR z katalogu podmiotów wdrażających, w których agencja płatnicza będzie przeprowadzać audyt zewnętrzny. Pozostanie przy założeniu, że byłaby zaliczana do tego katalogu, oznaczałoby wątpliwości interpretacyjne w zakresie określenia rodzaju audytu przeprowadzanego w ARiMR przez agencję płatniczą. W tym przypadku instytucja zarządzająca będzie wymagać od ARiMR, jako podmiotu wdrażającego, złożenia deklaracji gotowości do wykonywania zadań instytucji zarządzającej po przeprowadzeniu audytu wewnętrznego potwierdzającego tę gotowość. Odnośnie do zlecenia zadań nieprzewidzianych w planie audytu należy podkreślić, że zamiarem instytucji zarządzającej nie jest obciążanie służb audytowych ARiMR ponad możliwości wynikające ze stanu zatrudnienia w tych służbach. Doświadczenia wynikające z wdrażania SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006” stanowią tego potwierdzenie.

Przepisy art. 34 obowiązującej ustawy zobowiązują organy administracji publicznej do współpracy z agencją płatniczą i podmiotami wdrażającymi w zakresie realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłatą pomocy w ramach PROW 2007 – 2013. Jednakże współpraca ta ma charakter jednostronny, gdyż agencja płatnicza i podmioty wdrażające nie są zobowiązane, ani umocowane do takiej współpracy z organami administracji publicznej. Wzajemna współpraca pozwoliłaby na bardziej harmonijne jej rozwijanie, a tym samym na jej większą skuteczność. Proponuje się zatem, aby wprowadzić regulacje zobowiązujące do takiej współpracy. Z tą zmianą koresponduje zmiana zaproponowana w art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 229, poz. 2273, z późn. zm.). Jest ona ponadto związana z rekomendacjami wynikającymi z przeprowadzonej w 2006 r. misji audytowej Komisji Europejskiej w zakresie wydatków na rozwój obszarów wiejskich w ramach EFOiGR Sekcja Gwarancji za rok 2006, dotyczącymi wzajemnej wymiany informacji.

Przepisy obowiązującej ustawy upoważniają i zarazem zobowiązują ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do utworzenia Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW). Jednakże poza wskazaniem organu właściwego do utworzenia KSOW oraz możliwości delegowania takich zadań w drodze umowy obowiązująca ustawa nie określa żadnych regulacji dotyczących KSOW. Biorąc pod uwagę, że przepisy wspólnotowe pozostawiają państwom członkowskim dużą swobodę w kreowaniu KSOW proponuje się, aby określić w projektowanej ustawie zasady jej funkcjonowania. Proponowane zmiany określają strukturę i zadania KSOW, które pozwolą na sprawniejsze funkcjonowanie KSOW oraz efektywniejszą realizację planu działania. Wprowadzenie projektowanych regulacji przyczyni się ponadto do sprawnego przygotowania struktury KSOW niezbędnej do jej funkcjonowania, co ma również znaczenie w kontekście wykonania rozporządzenia nr 1974/2006, obowiązku ustanowienia KSOW

najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r., wynikającego z art. 41 ust. 4. Zgodnie z art. 68 rozporządzenia nr 1698/2005 każde państwo członkowskie w tym Rzeczpospolita Polska, tworzy Krajową Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW). Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 jako cel KSOW definiuje „wsparcie wdrażania i oceny polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz identyfikację, analizę, rozpowszechnianie oraz wymianę informacji i wiedzy w tym zakresie wśród wszystkich zainteresowanych partnerów na poziomie lokalnym, regionalnym oraz wspólnotowym”. Zaproponowany cel jest zgodny z art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 oraz z Krajowym Planem Strategicznym Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

Celem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich będzie stworzenie podmiotom zaangażowanym w rozwój obszarów wiejskich przyjaznej platformy współpracy i wymiany doświadczeń. KSOW powinna przyczynić się do ożywienia tej współpracy w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Szczególnie istotne jest wzmocnienie infrastruktury przyczyniającej się do ułatwiania kontaktów międzysektorowych oraz budowanie postaw opartych na zaufaniu. Istotne jest pokazanie podmiotom korzyści, które mogą być efektem tej współpracy.

Działania KSOW będą oparte na zasadzie dwukierunkowego przepływu informacji oraz będą zmierzać do przyjmowania rozwiązań korzystnych dla obydwu stron. Zbudowanie międzysektorowego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju powinno doprowadzić do:

- 1) innowacyjnego podejścia do rozwiązywania problemów i wyzwań związanych z wdrażaniem zrównoważonego rozwoju i rozwiązaniem problemów bezrobocia,
- 2) powstania różnorodnych mechanizmów umożliwiających każdemu z partnerów i sektorów wykorzystanie posiadanych kompetencji i umiejętności w celu osiągnięcia wspólnych celów, w sposób bardziej efektywny i zrównoważony niż w przypadku działań podejmowanych przez poszczególnych partnerów i sektory na własną rękę,

- 3) dostępu do większej puli zasobów przez wykorzystanie pełnego zakresu możliwości merytorycznych, kadrowych, technicznych i finansowych każdego z partnerów i sektorów,
- 4) nowych, dynamicznych wewnętrznych sieci współpracy, które udostępnią każdemu z sektorów sprawniejsze kanały angażowania społeczeństwa na szerszą skalę oraz zwiększą możliwości oddziaływania na politykę.

Celem istnienia Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich jest wsparcie wdrażania i oceny polityki w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz identyfikacja, analiza, rozpowszechnianie oraz wymiana informacji i wiedzy w tym zakresie wśród wszystkich zainteresowanych partnerów na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym oraz wspólnotowym. Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich w Polsce będzie utworzona najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r. i będzie miała charakter otwarty. Skupiać będzie struktury administracyjne (na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym) oraz zainteresowane podmioty, które przyczyniają się do rozwoju obszarów wiejskich oraz mają w sposób bezpośredni lub pośredni wpływ na lepsze wykorzystanie instrumentów Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Będą to przede wszystkim struktury administracyjne, m.in. samorzady województw, gmin i powiatów, organizacje branżowe, izby rolnicze, instytuty resortowe, organizacje pozarządowe, jednostki badawczo-rozwojowe, ośrodki doradztwa rolniczego, służby ochrony przyrody, lokalne grupy działania oraz sieci i porozumienia wymienionych jednostek. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Sieci jest niezbędne przygotowanie wykazu obejmującego struktury administracyjne i podmioty działające w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. W pierwszym etapie nastąpi identyfikacja oraz wybór podmiotów na poziomie krajowym, a następnie na poziomie regionalnym i lokalnym. Uczestnikami KSOW będą podmioty, które są aktywnie zaangażowane w rozwój obszarów wiejskich oraz wyrażą chęć otrzymywania oraz dostarczania informacji w tym zakresie.

Funkcjonowanie KSOW mają zapewnić Sekretariat Centralny oraz Sekretariaty Regionalne. Proponuje się, aby zadania Sekretariatu Centralnego, a więc na szczeblu centralnym KSOW, oraz w zakresie współpracy międzynarodowej, wykonywał minister właściwy do spraw rozwoju wsi, natomiast zadania sekretariatów regionalnych, a więc na szczeblu każdego z województw – zarządy tych województw. W związku z tym zakłada się, że w ramach urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, powstanie komórka organizacyjna, przy pomocy której minister ten będzie wykonywał zadania Sekretariatu Centralnego. Analogiczna sytuacja powinna wystąpić na poziomie każdego z województw. Zakłada się, że zarządy województw będą wykonywać zadania sekretariatów regionalnych przy pomocy komórek organizacyjnych wyodrębnionych w urzędach marszałkowskich tych województw. Jednakże, gdyby wykonywanie wszystkich zadań w tym zakresie przekraczało możliwości organizacyjne odpowiednio ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w odniesieniu do Sekretariatu Centralnego lub zarządów województw w odniesieniu do sekretariatów regionalnych, proponuje się, aby umożliwić powierzenie wykonywania tych zadań innym podmiotom wyłonionym w trybie przepisów o zamówieniach publicznych. Takie rozwiązanie daje zarówno ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi jak i zarządom województw możliwość sprawnego wykonania tych zadań bez zwiększania struktur administracji.

Projektowana zmiana w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.) jest związana z zakazem podwójnego finansowania operacji, określonym w przepisach wspólnotowych, w tym w art. 70 ust. 7 rozporządzenia nr 1698/2005, oraz w przepisach rozporządzeń wydanych na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Proponowane rozwiązanie wyraźnie zakazuje korzystania z ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym, jeżeli beneficjentowi zostało przyznane na daną inwestycję

wsparcie na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W związku z tym, że przepisy te dotyczą sfery zobowiązań podatkowych proponuje się, aby weszły w życie z dniem 1 stycznia 2009 r., czyli od początku nowego roku podatkowego.

Projektowana zmiana w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 oraz z 2008 r. Nr 145, poz. 916) ma na celu umocowanie powiatowych lekarzy weterynarii do wydawania zaświadczeń o spełnianiu warunków utrzymania zwierząt gospodarskich w zakresie niezbędnym do ubiegania się lub otrzymania pomocy finansowej ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Co do zasady, służby nadzoru weterynaryjnego są odpowiedzialne za przestrzeganie prawa w tym zakresie. Konieczność wydawania takich zaświadczeń dotyczy niektórych operacji realizowanych w ramach działań „modernizacja gospodarstw rolnych” i „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż dotyczy przepisów wspólnotowych.

Projekt ustawy wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) i znajduje się w programie prac legislacyjnych Rady Ministrów. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem niniejszej ustawy – stosownie do art. 7 ww. ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Projektowana regulacja dotyczy podmiotów i organów wykonujących zadania w zakresie wdrażania i zarządzania PROW 2007 – 2013, w tym ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz samorządów województw, w zakresie regulacji związanych z nadzorem i kontrolą oraz innymi instrumentami zapewniającymi skuteczne i prawidłowe wdrażanie oraz zarządzanie tym programem, w zakresie dotyczącym zasad przyznawania pomocy technicznej oraz w zakresie dotyczącym KSOW. Projektowana regulacja dotyczy również LGD, w zakresie zmian dotyczących wyboru LGD do realizacji LSR oraz innych zmian dotyczących podejścia Leader.

2. Analiza wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego

Źródłami finansowania projektowanej ustawy jest Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (13 230 mln euro w okresie 2007 – 2013) oraz budżet państwa (ok. 4 000 mln euro w okresie 2007 – 2013). W ramach działania Pomoc Techniczna PROW 2007 – 2013 jest realizowany schemat III Stworzenie i utrzymanie Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Realizacja działań w ramach tego schematu umożliwi sfinansowanie utworzenia i utrzymania struktur KSOW oraz wdrażania działań obligatoryjnych KSOW (rozdział 16 „Operacje w ramach Pomocy Technicznej PROW 2007 – 2013”). Zgodnie z tabelą finansową zamieszczoną w opisie Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich podrozdział 16.2 PROW 2007 – 2013, na realizację zadań związanych z wdrażaniem KSOW przeznaczono 55 mln euro w latach 2007 – 2013. 20 % tej kwoty, czyli

11 mln euro przeznaczono na utworzenie i utrzymanie struktury KSOW, a więc Sekretariatu Centralnego i 16 sekretariatów regionalnych, natomiast 80 % tej kwoty, czyli 44 mln euro przeznaczono, zgodnie z rozporządzeniem Rady WE nr 1698/2005, na sfinansowanie w latach 2007 – 2013 działań obligatoryjnych i fakultatywnych.

Z uwagi na dodatkowe zadania wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, polegające na wydawaniu przez powiatowych lekarzy weterynarii zaświadczeń o spełnianiu minimalnych warunków utrzymania dobrostanu zwierząt gospodarskich w zakresie niezbędnym do ubiegania się lub otrzymania pomocy finansowej ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, dodatkowo należy uwzględnić w budżetach wojewodów na lata 2009 – 2015 kwotę średnio około 400 tys. zł rocznie dla powiatowych inspektoratów weterynarii, przy czym ostateczna wysokość kwoty przeznaczonej na pokrycie kosztów wydawania ww. zaświadczeń w poszczególnych latach będzie zależeć od ilości przyjętych i rozpatrywanych w danym roku wniosków o pomoc i wniosków o płatność.

3. Rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy przez m.in. zapewnienie dodatkowego dochodu beneficjentom programu rozwoju obszarów wiejskich, w szczególności zaś producentom rolnym oraz mieszkańcom wsi. Dzięki usprawnieniom wprowadzonym do systemu wdrożeniowego, a w szczególności kontrolno-nadzorczego, może nastąpić wydatne zwiększenie środków należnie przyznanych. W szerokiej perspektywie wejście w życie projektowanej ustawy przyczyni się do poprawy sytuacji dochodowej sektora rolnego, co może ułatwić pozyskanie środków finansowych z innych źródeł i co za tym idzie – utworzenie nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich.

4. Konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność polskiego rolnictwa oraz funkcjonowanie przedsiębiorstw na wspólnym rynku Unii Europejskiej przez poprawę sytuacji dochodowej sektora rolnego. Wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi przede wszystkim pełniejsze dostosowanie i zmodernizowanie gospodarstw rolnych oraz zakładów przetwórczych do wymogów Unii Europejskiej oraz korzystnie wpłynie na jakość życia i sytuację dochodową producentów rolnych oraz mieszkańców wsi.

5. Sytuacja i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie w sposób pośredni korzystnie wpływało na rozwój regionalny Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na planowane wprowadzenie korzystnych rozwiązań wdrożeniowych. Projektowane rozwiązania, pomimo że program rozwoju obszarów wiejskich ma charakter horyzontalny, ze względu na szeroki wachlarz działań pozwolą na pełniejsze skorzystanie z instrumentów, których znaczenie jest największe w poszczególnych regionach.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania do Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”; Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Krajowej Izby

Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego oraz Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Krajowej Rady Spółdzielczej, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP.

W ramach konsultacji społecznych uwag do projektu ustawy nie zgłoszono.

Projekt był ponadto przedmiotem obrad Zespołu do spraw obszarów wiejskich, wsi i rolnictwa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego uwag nie zgłosiła.